POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM

REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▾ 4285 AV WOUDRICHEM ▾ info@woudrichemvesting.nl ▾ JAARGANG 20 ▾ 10 JANUARI ▾ 2022

Onze dokter Tina weet de remedie voor een gezonde vesting samenleving: een bruisend buurthuis!

Wat gaan we d'r missen onze Sonja, onze Annie, onze Jacoba, onze Fanny, onze Aletta. Veel succes mevrouw de burgemeester

Wat hebben zwarte zwanen, kraaien en Peter McIndoe gemeenschappelijk? Lees het in de laatste column van Em

Winnaars kerstboomversieren:
1. Sophie Krale - Rijkswal
2. Ans Nieuwenhuis - Vissersdijk
3. Mirjam Wolthers -Landpoortstr.

Gemeente Altena zet vesting op de agenda. Terecht want deze werelderfgoed parel kan wel een booster gebruiken

Buurthuis onmisbaar in vitale samenleving

Het is vier jaar geleden dat er een einde kwam aan ruim zestig jaar buurthuiswerk in de vesting. Het pand 'de Veste' werd in 2018 verkocht en het toenmalige bestuur trok de stekker uit de organisatie. Nu zijn er plannen voor een nieuwe plek waar vestingbewoners kunnen samenkomen.

"Persoonlijk mis ik dat bruisende van de Veste nog steeds..."
Aan het woord is Anneke van Walree die samen met onder andere Nico Kersten het initiatief genomen heeft om te onderzoeken of er voldoende draagvlak is voor een buurthuis anno 2022. "Er zijn veel redenen waarom een nieuwe ontmoetingsplek voor jong en oud in de vesting wenselijk is. Denk bijvoorbeeld aan de groeiende groep 65-plussers in de vesting. Het streven is om die zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, maar veel voor hen bedoelde voorzieningen liggen buiten de vesting. Of denk aan de actieve buurtverenigingen. Die hebben geen openbare plek in de vesting waar zij activiteiten voor hun leden kunnen organiseren".

Kersverse vestingbewoner Nico Kersten is in het dagelijks leven beleidsadviseur 'sociaal domein' bij de gemeente Nieuwegein en vindt dat gemeenten de verantwoordelijkheid hebben om voor hun inwoners een prettige leefomgeving te realiseren. "Met voldoende woningen, zorg en maatschappelijke voorzieningen. In onze ogen vormt een buurthuis daarin een onmisbare schakel. In een buurthuis is ruimte voor ontmoeting, ontspanning en samen dingen doen zoals eten (kookclubjes), muziek, toneel, lees- en studieclubjes voor jong en oud."

De initiatiefgroep inventariseert bij organisaties en verenigingen waar behoefte aan is. "Daarnaast zijn we bezig om een vragenlijst voor alle vestingbewoners te maken. Want we willen graag weten wat hun wensen zijn", zegt Anneke van Walree. "Niet iedere inwoner heeft voldoende ruimte in huis om bijvoorbeeld een verjaardag te vieren. Daar is een buurthuis ook voor bedoeld."
Ook sociale ondernemingen krijgen een kans. "We zijn in overleg met een zorginstelling om een zogenoemd 'gemakswinkeltje' te starten. Zo'n winkeltje waar je na werktijd melk en eieren kunt kopen. Of een afbakbroodje op zondag. Doordat te combineren met dagbesteding hoeft zo'n winkeltje niet perse winst te maken. In de tijd dat ik in Engeland woonde zorgde de overheid dat er in kleine kernen en dorpen zo'n gemakswinkeltje, een buurthuis en ook een lokale pub aanwezig was. Alle drie zijn ze onmisbaar voor een vitale samenleving."

VRIJWILLIGERS
Omdat er geen budget beschikbaar is, kunnen de wensen alleen bewaarheid worden door de inzet van vrijwilligers. Nico Kersten: "Je ziet op veel plaatsen dat zo'n buurthuis in zelfbeheer goed functioneert met vrijwilligers. Als initiatiefgroep zijn we dan ook op zoek naar 'doeners' voor de activiteiten en naar 'denkers' voor het verder uitwerken van de organisatie én de financiering van een buurthuis."

Sinds honderd jaar bestaan er buurthuizen in Nederland. Tot de Tweede Wereldoorlog waren ze voornamelijk gericht op jeugd, daarna ook op volwassenen. Buurthuizen vervullen vaak een pioniersrol. Voordat er openbare bibliotheken waren, werden daar boeken uitgeleend. Peuterspeelzalen startten er met opvang en ook activiteiten voor ouderen werden daar als eerste georganiseerd. Later zijn deze diensten geprofessionaliseerd. Ook was het buurthuis een springplank voor veel singer-songwriters en bands in Nederland. 'Eten in het buurthuis' was vaak een belangrijke startup voor buurtgenoten om een eigen catering bedrijfje te beginnen.

Ook is er een locatie op het oog maar daar willen de initiatiefnemers niet op vooruit lopen. "Eerst maar eens kijken waar behoefte aan is, wie er mee wil doen en of we op basis daarvan een activiteitenprogramma kunnen maken dat financieel realistisch is", zegt Anneke van Walree. "We staan er in ieder geval niet alleen voor en krijgen veel positieve reacties. Als we het samen willen dan gaat het zeker lukken".

Gemeente maakt werk van een betere vesting

Wat maakt de vesting zo bijzonder? Wat kan er beter? De gemeente Altena wil graag van bewoners weten wat zij belangrijk vinden.

Op de website van de gemeente: **https://aandeslag.gemeentealtena.nl/** staat een vragenlijst die bewoners kunnen invullen. De bedoeling is dat de gemeente daarmee rekening gaat houden in de uitwerking van de zogenoemde Vestingagenda: wat gaat de gemeente de komende jaren wanneer aanpakken. Wie het lastig vindt om de enquête online in te vullen kan hulp vragen bij de buurtvereniging. Kerkleden kunnen ook terecht bij een wijkouderling of dominee Molenaar.

De laatste jaren heeft de gemeente weinig geïnvesteerd in de vesting. De gemeente Woudrichem had weinig armslag en daarna werd Altena in beslag genomen door de fusie. Nu komt er specifiek beleid voor de stad die deze zomer tot Unesco Werelderfgoed is uitgeroepen. De gemeente heeft haar oor al te luister gelegd bij vertegenwoordigers van buurtverenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties en is nu is het de beurt aan alle inwoners.
In de enquête kunnen zij laten weten wat ze van de voorzieningen in de vesting vinden, van het groen, de verkeersveiligheid, de parkeergelegenheid, het openbaar vervoer. Opmerkingen over plannen buiten de stadspoorten (denk aan woningbouw aan de Afgedamde Maas tegenover Loevestein) zijn ook welkom.

De enquête sluit op 24 januari. Invullen kost hooguit tien minuten.

Dag Paula!

Als het om de bescherming van de vesting aankwam, kon ze wel "drammerig" zijn, zegt Paula Jorritsma. Als wethouder vocht ze tegen het woningbouwplan Op 't Loev en vóór de titel Werelderfgoed. Nu de buit binnen is, vertrekt ze naar het Gelderse Voorst. "Het is tijd voor een frisse wind."

Ze stond aan de wieg van deze stadskrant en was van meet af aan het gezicht van "MAAS!", stichtte een gezin in de vesting, brak met haar liefde want vond er een nieuwe en woonde er op twee adressen. Paula Jorritsma lijkt vergroeid met de vesting maar verlaat na 28 jaar de stadspoorten. Ze wordt burgemeester van de landelijke gemeente Voorst.

Ze heeft er net weer een rondje Groesplaat opzitten. Elke dag loopt ze een eind hard. Duizenden kilometers heeft ze afgelegd in Altena en dat gaat ze heus ook doen als burgemeester in Voorst. "Het geeft me licht, lucht en levensvreugde." Mensen zullen naar haar knikken en misschien zwaaien maar niemand zal haar begroeten met 'hé Paula!'. "In de vesting ben je Paula, maar daar ben je mevrouw de burgemeester", zei Mark Roëll haar toen hij haar feliciteerde met haar voordracht. De voormalig vestingbewoner werd bijna elf jaar geleden 'meneer de burgemeester' van Baarn.

VERBINDEND
Op 10 februari wordt ze geïnstalleerd als burgemeester. Ze denkt dat ze wel even moet 'ontwethouderen' maar als je goed kijkt heeft ze de ambtsketen al om. "De manier waarop je opereert... je bent al burgemeester", zei burgemeester Lichtenberg van Altena haar. Zonder de verschillen uit het oog te verliezen, is ze altijd op zoek naar overeenkomsten tussen mensen. En als een burgemeester iets moet zijn, dan is het verbindend.

De huizenjacht in Voorst is begonnen. Na een jaar moet de burgemeester binnen de gemeentegrens wonen. Zolang ze niets hebben, reist Paula op en neer vanuit Woudrichem of vanaf Deventer, waar echtgenoot Bart Verkade één van zijn schepen kan aanleggen. "Dan is het nog een kwartiertje fietsen naar het gemeentehuis in Twello", weet Paula, die uiteraard op verkenning is geweest.
Ze krijgt een andere rivier terug maar gaat de vesting missen, net als veel mensen die ze heeft leren kennen. Tegelijkertijd lonkt een nieuw begin elders. Alles en iedereen is haar hier bekend. 25 Jaar was ze toen ze samen met Kees Groeneveld van Gorinchem naar Woudrichem verhuisde. Een kleine advertentie in NRC-Handelsblad bracht hen naar de marechausseekazerne en Paula was meteen verkocht. "Het bleek een perfecte plek om de kinderen groot te brengen. De vesting is echt een ensemble."

Paula Jorritsma

Ze volgde een cursus stadsgeschiedenis bij Jos Korthout ("ontzettend leuk en waardevol voor nieuwkomers") en werd in rap tempo kenner van de streek. Ze schreef een serie over markante Woerkummers. Ze stond aan de wieg van deze stadskrant en was van meet af aan het gezicht van "MAAS!" Ondertussen werkte ze als historica bij het streekarchief in Heusden en groeide haar netwerk. De stap naar de politiek was klein.

ONVERSCHILLIGHEID
Ze is blij dat het erfgoed en de vesting nu prominent op de agenda van de gemeente staan. "Dit is het moment om het predicaat werelderfgoed te gaan verzilveren." Ze is een vurig pleitbezorger voor een stadsrestaurator die scherp in de gaten houdt of het beeld wel klopt. Geen prullenbakken dus langs de gracht voor vissers, die moeten gewoon zelf hun afval meenemen. Altena moet zich volgens haar voortdurend realiseren dat ze een vestingstad binnen de gemeentegrenzen heeft die om een andere benadering vraagt dan een dorp. Om de bijzondere belangen van de vesting te behartigen en te bewaken, adviseert ze poorters om een vestingraad op te richten, aangevoerd door de vestinggouverneur. Zo'n raad is aanspreekpunt voor de gemeente. "De grootste bedreiging voor de vesting is onverschilligheid. Ondanks het beschermd stadsgezicht kwamen er toch bouwplannen Op 't Loev. Nu zijn we werelderfgoed maar bouwplannen kunnen die titel ook in de waagschaal stellen en dan neemt de Unesco het predicaat af."

Toen Mark Roëll zich als burgemeester van Baarn had genesteld werden oud buurtbewoners uitgenodigd op 'zijn' paleis Soestdijk. Paula zet dit goede gebruik voort. Dat wordt hollen langs de IJssel of wie weet, parachutespringen op vliegveld Teuge...

Witte nog ...

door
Hennie Neven-Ros

De gekste figuur die Woerkum op de kaart gezet heeft is toch wel dokter Tinus, de maffe huisarts met een bloedfobie.

Na de film Oorlogswinter hadden filmmakers Woerkum ontdekt en zo werd er een serie opgenomen met Thom Hoffman in de hoofdrol en weer werden de Woerkummers ingezet als figuranten... Beroemde filmsterren aan het worden hoor, die Woerkummers.

Tinus nestelde zich in het huis van onze eigen dokter Van Walree, en de oude wachtkamer, die velen van ons nog kennen, werd zo getrouw mogelijk nagemaakt. En hij sliep in de bedden van echte Woerkummers die gastvrij hun huis beschikbaar stelden aan hem en zijn crew en vervolgens hun hele huis overhoop gegooid terug zagen. Vandaar dat de locaties nog wel eens wisselden en wij als Woerkummers zagen dat natuurlijk gelijk.

Zes televisieseizoenen werd Woerkum in bezit genomen door de filmploeg, die Tinus de meest bizarre dingen liet doen en zeggen. Zo werden Woerkummers neergezet als koekwousen, terwijl wij dat woord hier nooit gebruikt hebben ... dwars en eigenwijs, okè, maar koekwous?

Er werden allerlei bedrijfjes bedacht op bestaande locaties. Bij "Boven 't Gat" werd een restaurantje gemaakt en op de Hoogstraat was ineens een apotheek met een hele vreemde apothekeres... Die kun je gerust een koekwous noemen ja...

Door Tinus werden we allemaal weer verliefd op Woerkum en niet alleen wij... heel Nederland kwam van de bank af om als Tinus toerist eens in dat Wourkem,

zoals ze ons Woerkum noemden, te gaan kijken naar al die koekwousen en er werd zelfs een dokter Tinus route uitgezet. Zo kun je wandelen langs alle mooie plekjes uit de serie.
Allemaal willen ze op de foto bij het doktershuis, het schooltje van juf Lisa (dat eigenlijk het hotel aan de Molenstraat is) en bij de politiepost van die maffe politieman Ken in de Kerkstraat. Het café "Het Hoekske" was gewoon het café gebleven, dus dat had iedereen zo gevonden.
Soms werd er naar een locatie gezocht die gezien werd in de serie, maar die niet bestaat in Woerkum, omdat er ook opnamen gemaakt werden op andere plaatsen... dat werd zoeken voor de toeristen.

De gevelsteentjes van de oude panden en winkeltjes in de vesting worden uitvoerig bekeken en vastgelegd voor thuis en ze vinden het allemaal prachtig! In mijn jeugd wist niemand in het land van het bestaan van Woerkum af en kwam er geen hond kijken naar de ouwe gevelsteentjes en winkeltjes, daar hadden we eerst een dokter Tinus voor nodig.

Niemand had kunnen bedenken dat Woerkum en de Woerkummers ooit nog eens zo bekend en beroemd zouden worden...al is het dan als koekwouzen. Bedankt koekwous Tinus.

Met dank aan Sophie Krale voor de foto's.

'Dokter Tinus' vindt Woerkum prachtig

Nummer dertien en het geluk kan niet op!

Van het drukke, de kinderen-kunnen-de-deur-niet-uit Schiedam, via het kindvriendelijke Ravelijn naar de Vissersdijk. De familie Beljaars was toe aan een nieuwe fase met wat meer reuring en warmte.

"Hoe fijn we het ook hadden op het Ravelijn, nu de jongens wat ouder zijn, waren we toe aan wat meer reuring", zegt Daniella. Vissersdijk 13 leek ideaal, maar te ver boven hun budget. En toch kochten ze het. Remy: "Het was een opeenstapeling van de lage rente, een succesvolle onderhandeling (het huis stond al lang te koop zonder enige kijkers) en de hoger dan verwachte opbrengst van de verkoop van ons huis."

Milan, Luca, Merlijn en Daniëlla

BLOEMEN
"De vesting voelt zo warm aan", zegt Daniella. "De sleutel zat nog maar net in het slot of de buurman kwam aan met een bos bloemen."

Daniella (42) en Remy (45) zijn geboren en getogen in Schiedam en kennen elkaar al vanaf hun tienerjaren. Allebei werken ze in de logistiek. Toen Danielle de spitsuren beu werd, begon ze haar eigen bedrijf BBlogistiek (Beter Bereikbare Logistiek). "Met een investering van honderd euro, een zelf-gepubliceerd website en genoeg contacten in de transportsector, begon ik klanten te verwerven", vertelt ze.

Remy reisde eerst als International Key Accountmanager bij PostNL door het Verenigd Koninkrijk. Bescheiden vertelt hij dat hij werd "benaderd" door Hermes. Een headhunter kaapte hem weg met het oog op Brexit en nu is hij Head of Europe bij de grootste concurrent van de Britse Post Office. Aan hem de taak te zorgen dat de bij Europese bedrijven bestelde pakketten zonder onnodig oponthoud in Engeland aankomen.

DROOMHUIS
Zonen, Milan (16) en Luca (14), zitten op het Altenacollege. Ze spelen al van jongs af aan voetbal en hun ouders zijn actief als vrijwilligers bij VV Woudrichem. Ze helpen graag mee een gezellige sfeer te creëren voor de Kerst.
Daniella verblijft één keer in de twee maanden een week in Spanje om daar de taal te leren. "Wie weet begin ik daar ook ooit een business", zegt ze. Als er tijd is, geniet ze van een dagje portret- en straatfotografie.

Samen steken ze met heel veel plezier tijd in het ontwerpen en realiseren van hun droomhuis - een huis dat in het verre verleden uit drie panden bestond en ooit fungeerde als een tandartsenpraktijk. De verbouwing wordt gedaan door lokale vakmensen die allereerst een grote woonkeuken realiseren. Het gezin, inclusief knuffelkoning Diesel de Duitse herder, wil een open en vooral gezellig huis waar iedereen welkom is.

Dagboek van Jacoba

Fragmenten uit het fictieve dagboek van Jacoba van Beieren
door Claudia Maser-Grabner

13 januari 1416

Vandaag werd er een kist bezorgd met spullen van de broer van Jean. Zo vreselijk dat mijn schoonbroer Lodewijk aan dysenterie is overleden, moge hij in vrede rusten. Jean is erg aangeslagen en zoekt troost in de jacht. Hij schiet fazanten en hazen alsof hij daarmee zijn broer terug kan brengen. Ik heb bizarre verhalen over deze ziekte gehoord. Het schijnt dat alles wat je ooit genuttigd hebt, in twee dagen uit je ingewanden stroomt. Hopelijk gaat deze ziekte aan onze deur voorbij en blijft mijn voedsel waar het hoort. Lodewijk had in zijn laatste dagen de wens uitgesproken dat er een aantal spullen bij Jean terecht moesten komen, zoals een prachtig boek met prenten, een gouden zegelring, een caleidoscoop en een reusachtige berenhuid met hoofd. Hij had die beer ooit zelf gedood.

Gelukkig ligt dat beest in Jean zijn slaapvertrek want ik zou er niet van kunnen slapen. Zijn bek is wijd opengesperd en zijn ogen lijken mij te volgen alsof hij mij ieder moment wil verslinden. Jean lacht om mijn angsten en heeft beloofd mij te beschermen tegen dode dieren die zich misdragen. Van vader kreeg ik een standje, hij vond dat een toekomstige koningin zich met andere zaken bezig dient te houden dan angstaanjagende berenvellen.

Jacoba

column

Zwarte plaag

'Birds aren't real'. Deze malle kreet zie je recentelijk in allerlei verbanden opduiken in de Verenigde Staten. Vogels bestaan niet - in werkelijkheid zijn het drones die ons van regeringswege bespioneren, zo is de gedachte. Het is een ludieke actie om al het 'fake news' omtrent politiek en virus, zoals dat met name door sociale media wordt verspreid, te kijk te zetten. Twitter – met het vogeltjeslogo – geldt hier als afschrikwekkend voorbeeld.

'Fake news' is er ook bij ons genoeg, maar in de Vesting bestaan ze wel degelijk: vogels - al lijkt de veelvormigheid in onze tuin in een paar jaar tijds behoorlijk te zijn afgenomen (een niet zwaar wetenschappelijk onderbouwde conclusie overigens). Wat opvalt, is de toenemende dominantie van één type: de zwarte kraai of kauw, daar wil ik van af wezen.

In het begin was het best lollig, die slimme verenbeesten. Een uit het nest gekwakt vondelingetje hebben we zelfs met actieve bijvoeding in leven weten te houden. Maar het zijn krengen van het zuiverste alfa soort. Ze kras-schreeuwen 's ochtends bij het krieken luidkeels vanaf de schoorsteen van de buurman. Ze knokken en pikken met poeha het voer af dat we strooien voor kleinere vogelsoorten. Het spreekwoord 'waar aas is, vliegen kraaien' blijkt ook in onze tuin aanschouwelijk te worden bewaarheid. Het lijkt zo gek nog niet dat een groep kraaien een 'moord' wordt genoemd.

Ze zijn echt, en gaan viraal. Verstoord is het evenwicht in de vogelstand; kraaien vormen een plaag. En het vogelgriepvirus heerst. Je moet er niet aan denken dat er een griepje uitbreekt in onze kraaienkolonie. Zoönose – de verspreiding van ziekten van dier op mens – ligt op de loer.

Ach, maar waar maak ik me toch druk om..? Hoogste tijd dat ik uitvlieg; tijd om het columnistenstokje door te geven.

Em

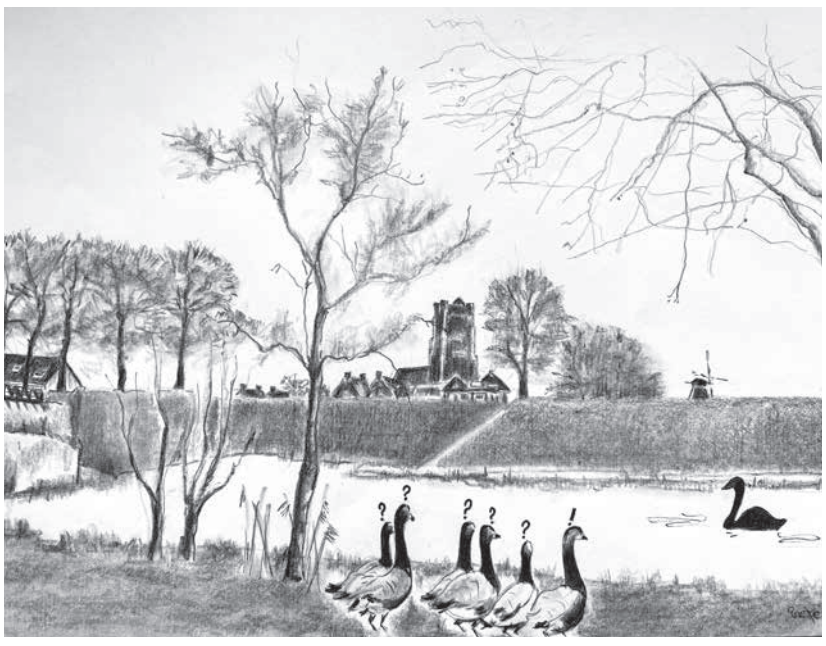

Redactie:
Ronald van den Ende
Sophie Krale
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar
Elly Zuidam

Fotografie:
Sophie Krale

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
06-53 20 60 99
info@woudrichemvesting.nl

Volg **@poortaol** op Instagram.